GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 194. Vinerĭ, 4 (16) Septemvre. 1887.

Braşovŭ, 3 Septemvre 1887.

Aşadér, cu totŭ sgomotulŭ ce s'a făcutŭ, Ţarulŭ Alexandru III nu va merge dela Copenhaga la Stettin spre a visita pe împeratulŭ Wilhelm. Aşa se anunţă acum din capitala Pomeraniei.

Intr'aceea se continuă discusiunea în foile germane asupra raporturilorŭ cu Rusia. „Kölnische Ztg" de alaltaerĭ întrébă: când a făcutŭ actualulŭ Ţarŭ, fiă câtŭ de puţinŭ pentru Germania? Apoi adauge: Socotéla dintre Germania şi Rusia este răfuită şi acum se póte elimina fără témă noţiunea recunoscinţei din politica esterióră a ambelorŭ state.

Foile oficióse din Berlinŭ şi Petersburgŭ îşĭ mai dau, ce e dreptŭ, silinţa de a presenta relaţiunile între cele două împĕrăţii nordice ca nealterate, dér se póte bine observa că ceea ce spunŭ nu-o spunŭ cu tótă inima.

Cu atâtŭ mai călduróse aparŭ de altă parte raporturile între Rusia şi Francia. Chiar acum de curêndŭ, cu ocasiunea primirei misiunilorŭ militare de către ministrulŭ de rĕsboiu francesŭ, s'a observatŭ că misiunea ruséscă a fostŭ întîmpinată cu-o deosebită atenţiune. Ministrulŭ şi-a esprimatŭ bucuria că Ruşii iau parte la manevre, ér şefulŭ misiunei ruse rĕspunse, că nu se îndoiesce de simpatia oficerilorŭ francesĭ şi se sémte fericitŭ a puté vedé manevrele trupelorŭ francese.

Marţa trecută a publicatŭ „Neue fr. Presse" o interesantă corespondenţă din Francia despre „înţelegerea franceso-ruséscă".

Autorulŭ scrie din valea Royat, unde a petrecutŭ véra ambasadorulŭ rusescŭ şi de unde numai în depărtare de trei óre se putea visita şi palatulŭ de véră alŭ ministrului de esterne francesŭ Flourens. Nimicŭ mai uşorŭ decâtŭ a face din apropierea acestorŭ două cvartire de véră ale politicei esterióre combinaţiunĭ asupra înţelegerei franco-rusescĭ..

Acéstă înţelegere o şi găsesce corespondentulŭ fóiei vienese câtŭ mai completă. Nu numai relaţiunile personale suntŭ fórte amicabile dér în tóte fasele politicei esterióre se manifestă o consonanţă deplină a părerilorŭ şi a espresiunilorŭ diplomatice între Francesĭ şi Ruşĭ.

In cestiunea egipténă Rusia a datŭ sprijinulŭ celŭ mai promptŭ Franciei, ér în afacerea bulgară d-lŭ Flourens s'a alăturatŭ întotdéuna hotărîtŭ politicei rusescĭ. Pressa francesă şi rusésca emuléză de altă parte în aşĭ documenta simpatia reciprocă. Opiniunea publică în Francia se pronunţă categoricŭ pentru alianţa cu Rusia, şi numai dintr'o înţelegere franco-russă aştéptă aḍĭ Francesii mântuire pentru ţéra lorŭ.

Şi nu numai în afară, ci chiar în întru se observă influinţa acestui curentŭ rusofilŭ. Radicalii, creḍêndŭ că Rusia ţine multŭ la generalulŭ Boulanger, au propagatŭ sub egida acestuia, mai multŭ ca toţĭ ceilalţĭ, idea alianţei cu Rusia.

Radicalii francesĭ — adauge corespondentulŭ din vorbă — şĭ-au făcutŭ datoria şi acum potŭ merge. Rusia s'a declaratŭ prin organulŭ sĕu „Nord" pentru principiele conservative şi în favórea actualului ministeriu Rouvier-Flourens. Orleaniştii vorŭ căuta sĕ sprijinéscă acestŭ ministerŭ, ceea ce le va câştiga favórea curţii rusescĭ, de care au lipsă ca o partidă a curţii în spe, şi care nu li se va detrage, cu tóte că ei susţinŭ causa prinţului de Coburg din Bulgaria.

Acésta înţelegere franceso-ruséscă esplică nu numai hotărîrea Ţarului de a nu mai merge la Stettin, ci şi atitudinea prinţului de Bismarck în afacerea bulgară.

Cancelarulŭ germanŭ apróbă propunerea rusésca, pentru că scie înainte că ministrulŭ de esterne Flourens o va subscrie cu amêndouĕ mânile, dér se ţine reservatŭ şi nu o primesce ca a sa, cum a cerutŭ Pórta. Germania se arată rece şi indiferentă în afacerile orientale, dér se feresce de a lua ea însăşĭ în mâna sa causa politicei rusescĭ.

In asemenĭ circumstanţe este de îndoită însemnătate întrevederea ce o va avé ministrulŭ de esterne austriacŭ Kalnoky cu prinţulŭ Bismark în sĕptĕmâna acésta. Ce va mai aduce şi acéstă întâlnire nu se póte sci, unŭ lucru însĕ sĕ póte prevedé, că resultatulŭ ei nu va fi tocmai favorabilŭ Rusiei.

Afacerea Lucaciu.

Tabla regéscă a publicatŭ în 13 l. c. decisiunea asupra recursului d-lui Vasiliu Lucaciu, înaintatŭ în contra hotărîrei tribunalului privitóre la arestulŭ preventivŭ. *Tabla regéscă a aprobatŭ mĕsura tribunalului din Sătmarŭ* şi între altele a motivatŭ decisiunea sa cu următórele:

Obiecţiunea dr.-lui Vasilie Lucaciu, că ca preotŭ este responsabilŭ pentru faptele sale autorităţilorŭ bisericescĭ, nu s'a putută lua în consideraţiă, pentru că dupĕ legile ţĕrei, elŭ este în prima liniă cetăţénŭ alŭ statului ungarŭ şi numai în a doua liniă preotŭ, şi pentru faptele lui sĕvîrşite în calitate de cetăţénŭ, mai alesŭ pentru acelea, de carĭ este acusatŭ, e datorŭ a rĕspunde judecătorilorŭ ordinarĭ ai ţĕrei. Tribunalulŭ din Szatmárnémety a lucratŭ dér corectŭ, când în acéstă afacere s'a declaratŭ de competentŭ. Ce privesce arestulŭ preventivŭ, instrucţiunea preliminară a oferitŭ o basă de dreptŭ pentru ordonarea lui. Considerândŭ, că afacerea este complicată şi că chiămarea judecătorului este de a stabili vorbirea incriminată; considerândŭ, că mărturisirea acusatului, privitóre la acéstă vorbire, diferă în modŭ esenţialŭ de fasionarea martorilorŭ; considerândŭ, că acusatulŭ ar puté zădărnici cercetarea: din tóte aceste consideraţiunĭ tabla regescă s'a vĕḍutŭ constrînsă a aproba decisiunea tribunalului.

Acéstă împărtăşire o cetimŭ în foile ungurescĭ. Caracteristică este şi o scrisóre, ce o adreséză din Baia-mare fisolgăbirĕulŭ cercului acestuia fóiei maghiare „Budapesti Hirlap" în afacerea Lucaciu. Acestŭ fisolgăbirĕu, fiă că nu voiesce sĕ-i dea numitei foi cinstea cuvenită, fiă că elŭ însuşĭ nu este deplinŭ convinsŭ despre adevĕrulŭ celorŭ ce le declară, destulŭ că nu se subscrie cu numele sĕu propriu la declaraţiunea ce o publică în „Budapesti Hirlap" dela 14 Septemvrie, ci semnéză numai: „Fisolgăbirĕulŭ". Etă cuprinsulŭ acestei declaraţiunĭ fisolgăbirĕescĭ:

»Stimate d-le Redactorŭ! La informaţiunile primite dela corespondentulŭ din Sătmarŭ şi publicate sub titlulŭ „Trădătorulŭ de patriă dela Sisiescĭ" în nr. dela 9 Septemvre a. c. alŭ lui „Budapesti Hirlap«, am onóre a face următórea declaraţiune:

»Pe mine, ca fisolgăbirĕu alŭ cercului de Baia-mare, numai întru atâta mĕ privesce casulŭ, încâtŭ în respectivulŭ comunicatŭ sunt acusatŭ că pentru controlulŭ asupra adunărei ţinute în Tĕuţii de susŭ mie îmĭ incumbe sarcina responsabilităţii.

Mie, respective oficiului solgăbirĕescŭ a fostŭ însinuată ţinerea adunărei, în scrisŭ, la timpulŭ şi în modulŭ cuvenitŭ. Eu am trimisŭ la faţa locului pe d-lŭ solgăbirĕu Boszőrményi Endre, mai departe pe d-nulŭ Thoma János, care la adunare nu era în calitatea de comisarŭ de drumŭ, ci avea sĕ pórte rolulŭ onorificŭ de solgăbirĕu, şi pe lângă aceştia amŭ trimisŭ şi doi gendarmĭ. Că ce se va pronunţa în adunare, înainte n'am putută sĕ sciu. A doua ḍi după ţinerea adunărei

---

FOILETONŬ.

O escursiune la Sinaia.

Se anunţase că trenulŭ de plăcere organisatŭ pentru Sinaia în ḍiua de 30 Augustŭ, aniversarea luării de către Românĭ a Griviţei, va porni din Braşovŭ la ora 5 şi 20 min. dimineţa. Cu o oră mai de vreme electricitatea de care atmosfera era încărcată, se însărcina sĕ deştepte printr'o salvă de tunete pe cei carĭ in ajunŭ se temeau că nu vorŭ pute fi gata la timpŭ. Plóia torenţială însĕ ce urmă, ne făcu pe toţi sĕ stămŭ la cumpĕnă, dându-ne cu socotela decă n'ar fi mai înţelepţesce sĕ ne urmămŭ somnulŭ leganaţĭ de monotona răpăială a ploii ce umfla păraele. Der totŭ ce vine repede trece curêndŭ. Plóia conteni şi speranţa unui timpŭ mai bunŭ ne hotărî sĕ nu lipsimŭ de-a asista la serbarea aniversării luărei Griviţei, pe care tunetele părea a nĭ-o fi anunţat'o.

Vremea rea a fostŭ in favórea leneşilorŭ şi a codacilorŭ, căcĭ ajunşĭ la gară chiar peste ora anunţată pentru plecare, trenulŭ, ţinêndŭ sémă de imprejurărĭ, ii aştepta. Astfelŭ nu rĕmase nicĭ unulŭ acasă din câţĭ hotărîse sĕ-şĭ petrecă ḍiua de 30 Augustŭ în Sinaia.

Intr'unŭ târḍiu pornirămŭ. Cerulŭ era acoperitŭ de norĭ, măgurile învĕluite in negurĭ. Plóia, care încetase o clipă, reîncepu de astădată mĕruntă şi aşeḍată. Prin sita ei brumuriă frumósele poenĭ a Răcădăului şĭ-a Fântânii Popii, Dêrstele şi pitorescele Sĕcele cu numĕrósele-i coperişe apărândŭ roşii printre arborĭ, şi turnurile bisericilorŭ inălţându-se d'asupra lorŭ, nŭ ne făcură decâtŭ o impresiune rece. In faţa urîtului d'afară căutarămŭ a ne petrece în vagonŭ. Prospectulŭ călĕtoriei ne făcu desfătarea prin stilulŭ lui rococo. Din elŭ aflarămŭ că între altele locomotiva micşorându-şĭ vitesa (d'altfelŭ destulŭ de mică) va şuera lungŭ la monumentulŭ ridicatŭ lângă staţia Timişŭ honveḍilorŭ căḍuţĭ în luptele din 1848. De aci nicĭ că şĭ-o mai iuţi, căcĭ drumulŭ suie la vêrfŭ, ocolindŭ pe culmĭ poetica vale a Timişului, umbrită de braḍĭ şi încinsă în zigzagurile şoselei Predealului. Cele două locomotive carĭ ne térau, abia îşĭ mai trăgeau sufletulŭ; der făcêndu-şĭ póte spaimă de intunereculŭ adêncŭ alŭ primului tunelŭ, pe timpulŭ trecerei căruia nu se mai creḍuse de trebuinţă a se aprinde lampele, de óre-ce ne cunoscémŭ cu toţii, păşirămŭ repede linia de frontieră, unde unŭ Curcanŭ, înfiptŭ cu arma la piciorŭ lângă ghereta-i ridicată p'unŭ dâmbŭ, părea a fi o statuă ce-ar fi înduratŭ tóte intemperiile, şi ajunserămŭ la prima staţiă în România.

Aci, după numĕrarea capetelor, trecêndu-ne ca oile la strungă, spre a se vedé de corespund întocmai însemnării din biletele de trecere, reurcarămŭ cu 20 de paşĭ mai departe în vagónele din carĭ fuserămŭ poftiţĭ a ne coborî cu 20 paşĭ mai înapoi, şi pornirămŭ de astă dată cu o iuţelă pe care povîrnişulŭ drumului nĭ-o impunea, pe valea Prahovei. Trecurămŭ făr' a ne opri Azuga, unde e »prima fabrică română de sticlăriă a lui S. Grunfeld" şi la Buştenĭ pe dinaintea cochetului localŭ de şcólă în stilŭ elveţianŭ, ḍiditŭ de curêndŭ. Negura, cu totŭ avertismentulŭ prospectului de călĕtoriă, ne împedecă sĕ admirămŭ Bucegii in tótă înălţimea şi măreţia lorŭ, şi a cărorŭ apropiere nicĭ maşinistulŭ nu şĭ-a mai adusŭ aminte sĕ nĭ-o anunţe.

La optŭ sosirămŭ în gara Sinaia, situată în valea Prahovei, sub cósta repede d'asupra căreia se înalţă ḍidirile ascunse de aci vederei, şi óspeţii, împărţindu-se în cete, se'mprăştiară prin oraşŭ. Aflândŭ că la mănăstire se oficia Te-Deum-ulŭ pentru aniversare, suirămŭ într'acolo. Drumul ocoleşte grădina vastului hotel Caraiman ḍidit de Eforia Spitalelorŭ. Biserica, situată pe un platou dominând Valea Prahovei şi Valea Rea, era înţesată de lumea oficială şi de óspeţii veniţĭ în ajunŭ din Bucurescĭ. Cei mai târḍiu sosiţĭ se mulţămiră a umplé curtea unde era înşiruit unŭ batalionŭ de Vênĕtorĭ. Păn' la eşirea părechei regale, curioşii admirară echipagiulŭ reginei trasŭ de 4 roibĭ minunaţĭ şi la cele două poştalione ale personalului Curţii pe surugii, călărĭ pe seuaşii lorŭ, în costumele tradiţionale brodate cu găitane în trei colorĭ, cu brîulŭ încins în valurĭ de bete, şi cu numeróse făşii de panglice albastre, galbene şi roşii, fâlfâindŭ la pălăriă.

Intr'acestea musica intonândŭ imnulŭ regalŭ, anunţă eşirea suveranilorŭ, pe carĭ îi precedéză stindardulŭ Vênătorilorŭ trenţuitŭ de glónţele duşmane în ultimulŭ rĕsboiu. Lumea se'ndesă spre intrarea bisericei în pragulŭ căreia apare regele Carol, însoţitŭ de regina şi mama acesteia, spre a primi defilarea trupelorŭ. Cu greu se póte face locŭ ostaşilorŭ şi însuşĭ Regele ia parte la mănţinerea ordinei, îndemnândŭ publiculŭ a se da la o parte. Regina pórtă cu farmecŭ pitorescŭlŭ portŭ naţionalŭ. O maramă lucrată cu măestriă îi acopere capulŭ încărunţitŭ, căḍêndŭ graţiosŭ peste iia ce-i acopere bustulŭ. Vîlniculŭ şi fota roşii, ţesute cu alesăturĭ bogate de firŭ, suntŭ strînse la brîu într'o cingĕtóre de aurŭ cu paftale, cum purtau jupănesele voivoḍilorŭ de odinióră.

Defilarea se sĕvêrşesce în ordine, cu tótă îmbulzéla curioşilorŭ: peste 400 de óspeţĭ: Românĭ, Saşĭ şi Ungurĭ, veniseră numai din Braşovŭ şi din interiorulŭ Ardealului. Străinii cu deosebire admiră ţinuta propriă şi

amŭ şi fostŭ deja insciinţatŭ verbalŭ despre lucrurile petrecute acolo, pe carĭ le-am şi făcutŭ cunoscute d-lui fişpanŭ. Comunicatulŭ onoratului corespondentŭ din Sătmarŭ se baséză aşa dér pe informaţiune greşită, afirmândŭ, că nu eu aşĭ fi încunosciinţatŭ pe d-lŭ fişpanŭ, ci că ar fi primitŭ incunosciinţare despre acestŭ casŭ pe calea unei arătărĭ nemijlocite, fiindŭ că lucrulŭ stă astfelŭ:

După ţinerea adunărei s'a făcutŭ oficiului solgăbirĕscŭ o denunţare subscrisă de mai mulţĭ membri, carĭ au fostŭ de faţă, pe care eu sub nr. 8/887, prin urmare pe cale oficială, am asternut-o d lui fişpanŭ, de aci a fostŭ apoi dată mai departe procurorului regescŭ. Esmisulŭ solgăbirĕu în ḑiua următóre mĭ a aşternutŭ raportulŭ sĕu, însĕ causa, că pentru ce s'a întâmplatŭ raportarea în unŭ modŭ puţinŭ cam întârḑiatŭ, este a se căuta în împrejurarea, că înţelegerea între sine a persónelorŭ denunţătóre şi redigiarea raportului şi subscrierea aceluia a poftitŭ tocmai atâta timpŭ, câtŭ a trecutŭ dela adunarea ţinută până la raportare — Astfeliu stând lucrulŭ, am credutŭ necesarŭ pentru apĕrarea şi scutirea interesului meu oficialŭ a aduce la cunoscinţă pe cale ḑiaristică aceste lămurirĭ.

Baia-mare, 11 Sept. 1887.

Fisolgăbirĕulŭ.

Incidentulŭ Jokai-Keglevich.

Nu făcuseră de multŭ „patrioţii" demonstraţiunĭ. Aşteptau cu o sete nespusă o ocasiune potrivită de a demonstra. Incidentulŭ Jokai Keglevich veni sĕ le potolescă acéstă sete.

Studenţii din Pesta, precum comunicaserămŭ, au vrutŭ sĕ ţină adunare într'o grădină publică. Poliţia nepermiţêndŭ a se face adunarea într'unŭ localŭ publicŭ, studenţii între strigăte de „Abzug!" şi atacurĭ la adresa poliţiei porniră sĕ ţină adunarea în curtea universităţii, dér închiḑêndu-li-se porta, se mulţumiră a primi propunerea de a i se face lui Jokai unŭ conductŭ cu torţe, pentru că elŭ e interpretulŭ sentimentelorŭ „naţiunei", şi sĕ desaprobe procederea lui Keglevich. După câteva strigărĭ de »Abzug«, unui vorbitorŭ, care încercă sĕ justifice procederea poliţiei, la provocarea acesteia demonstranţii se împrăştiară remânêndŭ ca comitetulŭ alesŭ sĕ compună o declaraţiune contra lui Keglevich.

In Cluşiu încă s'a demonstratŭ. Representându-se piesa lui Jokai »Szigetvari vertanuk«, s'au făcutŭ în teatru manifestaţiunĭ, şi anume la scena în care Zrinyi jură, strigându-se „eljen Jokai". Studenţii universitarĭ Cluşienĭ au adresatŭ lui Jokai următórea telegramă: „Cu ocasiunea representărei piesei „Szigetvari vertanuk" salutămŭ pe poetulŭ ofensatŭ, cu tótă iubirea şi cu totŭ entusiasmulŭ inimei nóstre. Ofensa ce ţĭ s'a făcutŭ e şi o ofensă pentru patriă!"

Foile oposiţionale cerŭ înlăturarea intendantului teatrului naţionalŭ Keglevich.

„Budap. Tagblatt" ḑice că sĕ nu se supere „Nemzet", décă se găsescŭ vocĭ care vĕdŭ în intendantŭ pe representantulŭ orĭ chiar instrumentulŭ „sistemului dominantŭ", care alungă de pe scena teatrului naţionalŭ reminiscenţele anului 1848.

„Egyetertes« ḑice că Keglevich e unŭ inscenatorŭ de scandale, despre asta a datŭ probe. Acum a probatŭ unŭ nou scandalŭ, adecă: cum i-ar sta rolulŭ lui Janski. Elŭ atacă, ca şi generalulŭ devenitŭ notorietate, tradiţiunile anului 1848. Se pune în contrastŭ cu simţĕmintele întregei „naţiunĭ« şi vrea sĕ înăbuşéscă cu mână violentă orice pulsaţiune a inimei ungurescĭ.

„Budap. Hirlap" ḑice că scrisórea lui Keglevich a indignatŭ »întréga ţéră«. Panică impresiune „generală« a produsŭ faptulŭ că teatrulŭ naţionalŭ serbéză jubileulŭ de 50 de anĭ sub unŭ omŭ, care a ofensatŭ atâtŭ de scandalosŭ „naţiunea" şi cu ea istoria, tradiţiunile teatrului.

„Pesti Naplo" face responsabilŭ de procederea intendantului pe ministrulŭ de interne.

După cum e informatŭ „Budap. Tagblatt", oficerĭ superiorĭ ce s'au întorsŭ în Pesta dela manevre asigură, că incidentulŭ ar fi atinsŭ fórte neplăcutŭ pe Maiestatea Sa, care nu şĭ a putut înăbuşi desaprobarea sa.

„Pester Lloyd" spune, că drama lui Jokai „Keresd a szived" s'a primitŭ în repertoriu.

„Kolozsvar" nu găsesce destule cuvinte sĕ laude demonstraţiunea studenţilorŭ.

„Egyetertes" ḑice că pasagiulŭ cu pricina din piesă e: Unŭ căpitanŭ ungurŭ vrea sĕ rĕmână oficerŭ austriacŭ. Spre nenorocirea lui nu rĕmâne, şi acésta nu i o póte erta intendantulŭ, care a fostŭ ofiţerŭ ulanŭ austriacŭ.

In fine, totulŭ e o cértă în familiă şi o ocasiune de a demonstra.

Turburările din Sofia.

O telegramă din Sofia comunică, că evenimentele dela 13 Septemvrie n. preocupă opiniunea din oraşŭ. Pe când unii regretă scenele de disordine, alţii spunŭ că ele se vorŭ reproduce, décă oposiţia va urma atacurile sale. E puţinŭ probabilŭ de altmintrelea ca organulŭ oposiţiei „Tirnowska Konstitutia" sĕ apară imediatŭ. Pare că d. Karavelov se găsia la 13 Septemvre în casa sa cu şépte persóne, printre carĭ d. Nikiforov, fostŭ ministru de rĕsboiu, şi că d. Karavelov a împedicatŭ pe aceştia din urmă sĕ tragă asupra individiĭlorŭ, carĭ asediaseră locuinţa sa. In învălmăşélă, câţiva gendarmĭ şi individĭ au fostŭ atinşi de pietre. Partisanii oposiţiei, pân'acum nu parŭ că vorŭ manifesta în modŭ ostensibilŭ la Sofia.

La 14 Septemvre diminéţa, unŭ suplimentŭ alŭ „Svobodei", ḑiarŭ liberalŭ-guvernamentalŭ, povestesce incidentulŭ şi felicită călduros pe cei ce au luatŭ parte, începêndŭ articululŭ sĕu prin aceste cuvinte: „Ceea ce prevĕḑuserămŭ s'a întâmplatŭ, naţiunea nu voesce trădătorĭ«.

Se afirmă că prinţulŭ, presintându-se pe balconŭ, n'avea cunoscinţă de scenele de disordine ce-se întâmplaseră şi că credea numai că rĕspunde aclamărilorŭ alŭ cărorŭ obiectŭ era persóna sa.

SCIRILE ḐILEI.

Din Deva i se anunţă lui „Kolozsvar«, că ministrul conte Szechenyi a făcutŭ cunoscutŭ Metropolitului Miron Romanul, că pe dênsulŭ şi pe preotimea sa nu-lŭ va primi Maiestatea Sa în Deva, ci în Ciuşiu!! Preoţimea greco orientală din Deva va fi condusă înaintea monarchului de protopopulŭ Papiu.

—x—

O telegramă din Agramŭ, dela 13 Septemvre, comunică: „Agitatorulŭ croatŭ bine cunoscutŭ, David Starcevicĭ, a fostŭ condamnatŭ la 6 anĭ de muncă silnică şi la perderea titlului sĕu de doctorŭ în dreptŭ, ér complicele sĕu, Ivan Starcevicĭ, la 2 anĭ de aceeaşĭ depsă« Causa condamnărei e că Starcevicĭ, fiindŭ însărcinatŭ ca advocatŭ sĕ reguleze o moştenire, a mâncatŭ o sumă însemnată de banĭ.

—x—

In viile dela Oradea-mare pricinuesce pagube enorme filoxera. După raportulŭ oficialŭ, din 7600 jugĕre catastrale plantate cu viţă de viă, suntŭ atacate până acum 206 jugĕre şi din acestea 74½ jugĕre stêrpite totalŭ.

—x—

Cu trenulŭ de plăcere arangiatŭ de către speditorulŭ Henricŭ Aronsohn din Braşovŭ au plecatŭ Duminecă trecută la Sinaia peste patru sute de persóne. Escursiunea care, cu tóte că a plouatŭ în mai multe rêndurĭ peste ḑi, a reuşitŭ fórte bine, o descrie mai de aprópe foiletonulŭ nostru de aḑĭ.

—x—

Lucrătórele dela fabrica de ţigărĭ in Pojunŭ, în numĕrŭ de aprópe o miiă, s'au revoltatŭ la 7 Septemvre n. din causa insultelorŭ ce li le adresa urgisitulŭ oficialŭ Gustav Merx. Au aruncatŭ cu petri în directorulŭ, au ameninţatŭ că dau focŭ fabricei. Poliţia cu căpitanŭ cu totŭ a fostŭ întêmpinată cu batjocurĭ şi a trebuitŭ sĕ părăséscă loculŭ. Pompierii s'au dusŭ contra tumultuantelorŭ cu pompele. Mai târḑiu sosi o companiă de pionerĭ. Oficialulŭ Merx, care fu ameninţatŭ că-lŭ omoră la momentŭ, sări din etagiulŭ întâiu în stradă ca sĕ scape. In urmă lucrătórele părăsiră fabrica, cerêndŭ imediata înlăturare a urgisitului funcţionarŭ.

—x—

In satulŭ sĕcuesc Hilib au arsŭ la 8 Septemvre n. 29 edificii împreună cu provisiunile de cereale. Păgubiţĭ suntŭ 17 economĭ.

—x—

După cum anunţă fóia bugetară din Cluşiu, la finele anului curentŭ se va puté preda circulaţiunei calea ferată Haşfaléu-Odêrheiu. Şinele suntŭ aşeḑate pe o distanţă de 13 chilometri, vagóne şi trenurĭ încă nu circuléză încă — afară de tresine — deórece vagónele suntŭ ocupate cu transportulŭ cerealelorŭ şi trupelorŭ până la 1 Octomvre.

—x—

Alaltăséră a arsŭ lângă Braşovŭ la stupina lui Schreiber o şură plină cu cereale, unŭ grajdŭ şi doi viţei; cerealele şi viţeii erau ai arendaşului.

Cursulŭ de industriă de casă în Braşovŭ.

Duminecă în 30 Augustŭ după o durată de trei sĕptĕmânĭ s'a închisŭ cursulŭ de industriă de casă, ce l'au deschis aci în Braşovŭ zeloşii institutorĭ G. Moianŭ şi C. Mujlea.

Inchiderea s'a făcutŭ de către d-nulŭ protopopŭ I. Petricŭ, printr'unŭ serviţiu divinŭ în biserica din Braşovu-vechiu, şi apoi printr'unŭ discursŭ ţinutŭ într'una din salele şcólei de acolo, in care s'a datŭ şi instrucţiunea în industriă. In vorbirea sa d. protopopŭ a accentuatŭ mulţămirea şi bucuria sa de resultatele neaşteptate ale acestui cursŭ şi a arĕtatŭ necesitatea lăţirei industriei de casă între poporulŭ nostru.

D-lŭ Moianŭ rĕspunḑêndŭ, mulţămi d-lui protopopŭ pentru sprijinulŭ atâtŭ materialŭ câtŭ şi moralŭ ce l'a datŭ d-sa, precum şi sinodulŭ protopopescŭ alŭ II-lea, şi căruĭ sprijinŭ se datoresce în parte mare succesulŭ acestui cursŭ. De asemenea a datŭ sprijinŭ moralŭ părintele B. Baiulescu, căruia încă i-se datoresce mulţămită

înfăţişarea marţială a oştenilorŭ românĭ, ér Regina cu surisu-i şi portu-i fermecătorŭ de ţĕrancă răpesce inimele tuturorŭ.

De aci părechia regală pornesce la castelulŭ Peleşŭ, unde mulţimea nu 'ntârḑiă s'o urmeze, după ce mai întâiu cercetă interiorulŭ mănăstirei, biserica cea vechiă şi trapezăria. Eşindŭ prin pórta despre nordŭ, pe unŭ drumŭ în drépta căruia mugesce în albia-i riposă Peleşulŭ, începemŭ după câţi-va paşĭ a zări prin arborĭ lăcaşulŭ suveranilorŭ. Unŭ podŭ solidŭ de piétră cu trei arcade, aruncatŭ peste torentŭ, formézä primulŭ planŭ alŭ tabloului, în alŭ căruĭ fundŭ, pe unŭ platou înălţatŭ, castelulŭ apare în tótă splendórea bogăţiei stilului şi a ornamentelorŭ. In faţă-i, unŭ largŭ basinŭ aruncă la înălţime apa 'mpletită în viţe, pentru a căde în miriade de stropĭ pe parterele de florĭ din prejmă. Terase deschise, cuprinse în valurĭ de iederă şi viţă; turnurĭ ascuţite de diferite forme; sere de florĭ şi galerii inchise; geamurĭ multicolore artisticŭ zugrăvite; cornişe şi console sculptate bogatŭ inotândŭ în colori şi 'n d'aurirĭ; frumóse dantele de lemnăriă garnisindŭ ştreşine răpeḑĭ; tóte aceste amestecate cu cea mai desĕvĕrşită lipsă de simetriă, dér cu celŭ mai mare gustŭ, în celŭ mai artisticŭ desordinŭ, avêndŭ ca fondŭ o frumósă pădure de braḑĭ şi dreptŭ cadru mărețŭ pietrósele cóste vinete ale uriaşilorŭ Bucegĭ, realiséză netăgăduitŭ priveliscea cea mai feerică, proprie a inspira ori-cui mai multŭ decâtŭ „poveştile Peleşului."

Ocolindŭ tapetulŭ mândru de verdéţă, întinsŭ în povîrnişŭ dinaintea palatului, pe drumulŭ largŭ aşternutŭ cu nisipŭ auriu ce trece prin faţa casarmei corpului de gardă ridicată p'o esplanadă cu trepte de piatră şi înfăţişândŭ unŭ castelŭ în ruine, sosimŭ la locuinţa regală, pe care nicĭ o urmă de îngrădire nu o pune la adăpostulŭ curiosităţii visitatorilorŭ. In stânga se află dependinţele legate de corpulŭ principalŭ alŭ zidirei prin galerii şi terase. In faţa acestora étă expuse într'unŭ parterŭ de florĭ, mai multe tunurĭ şi piramide de obuse luate în rĕsboiulŭ de independenţă, în luptele arĕtate prin placardele alipite la fiă-care. La capĕtulŭ terasei, într'o boltă triunghiulară formândŭ colţulŭ palatului şi purtândŭ d'asupra o seră închisă, se află instalatŭ unŭ micŭ museu istoricŭ-militarŭ, alcătuitŭ în cea mai mare parte din trofeele luate dela Turcĭ.

Alăturĭ, unŭ isvorŭ cristalinŭ ţişnindŭ sub unŭ porticŭ ne oferă cea mai bună apă de bĕutŭ, din care mulţĭ se îndesă sĕ se adape. Mai departe, în aripa dréptă a castelului, e a doua terasă tapetată cu viţă de Canada, încadrândŭ de trei părţĭ unŭ parterŭ luxosŭ de florĭ Două statue, halebardierĭ din alte vremĭ, adăpostiţĭ în nişe de verdéţă, parŭ a ne avertisa dinainte că intrarea aci e interḑisă. Acésta ne-o adeveri şi sergentulŭ postatŭ în bolta ce servesce ca intrare.

Atuncĭ, mulţămindu-ne a da ocolŭ palatului, ne îndreptarămŭ spre casa de vênătore, o construcţiă alpestră care te face, cu spectaculŭ măreţŭ de munţĭ ce-o impresóră, sĕ te credĭ în Alpii Elveţiei orĭ ai Tirolului. Floăria instalată în aprópiere nu oferă nimicŭ interesantŭ.

Dândŭ apoi o privire lacului formatŭ din undele Peleşului, ce s'aruncă aci şi se varsă mai departe prin cascade artificiale, ne grăbimŭ s'ajungemŭ la loculŭ hotărîtŭ pentru prânzulŭ festivŭ alŭ ḑilei.

(Va urma.)

(52)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XVIII

Tribunalulŭ Avogadorilorŭ.

Unulŭ din cei doi ómenĭ făcu observaţia că barca era aşa de grea, încâtŭ n'o putea cârmui uşorŭ. In vremea asta tovarăşulŭ sĕu bătuse în pórta temniţei şi intrase.

Atuncĭ eşi temnicerulŭ în pórtă. Canalulŭ fu luminatŭ numai decâtŭ de torţa pe care o adusese unŭ soldatŭ din gardă. Temnicerulŭ, ḑărindŭ o gondolă, care nu putea 'nainta, întrebă cine era? Când află că avea a face cu unŭ membru alŭ Consiliului celorŭ Ḑece, temnicerulŭ ajută sĕ dea la o parte luntrea cu zarzavatele şi cei doi Bembo putură aborda.

Atuncĭ erau césurile 2 de diminéţă. Aprópe o jumĕtate de césŭ se pierduse din pricina piedicei luntrei cu zarzavatele.

Cum intră în chilia portarului, Carlo Bembo ḑări unŭ bărbatŭ îmbrăcatŭ ca pescarŭ. Intrebă:

Cine este omulŭ acesta?

Temnicerulŭ rĕspunse a lene:

— Este Paolo, fiulŭ bĕtrânului Nello, unulŭ din paznicii arestaţilorŭ.

— Ce face elŭ aci?

— Işĭ face slujba lui, Escelenţă. Elŭ aduce în fiecare nópte legumele trebuinciόse personalului temniţei. Ş'apoi, Escelenţele Vóstre l'au pututŭ vedé adineaorĭ când a intratŭ.

— Acelŭ pe care l'am ḑăritŭ noi mĭ s'a părutŭ mai scurtŭ şi nu aşa tênĕrŭ.

precum și altorŭ bărbați carĭ au doveditŭ că se interesează de acéstă cestiune, ca părintele Perșenaru ș. a.

Rostì apoi câteva cuvinte părintele B. Baiulescu, incuragiândŭ pe cei carĭ și-au luatŭ sarcina de a contribuì la ridicarea bunei stărĭ a poporului prin acestŭ nou isvorŭ de câștigŭ.

Urmà visitarea obiectelorŭ lucrate in timpulŭ acestui cursŭ. Mărturisimŭ, că diferite felurĭ de coșurĭ impletiturile de scaune potŭ rivalisa cu cele lucrate de măestri, carĭ au invĕțatŭ acéstă meseriă anĭ intregĭ. Dela cele mai simple coșurĭ de papură, până la cele mai fine de nuele. colorate și aurite, precum se vĕdŭ in magasinurile de manufacturĭ de fabrice marĭ s'a pututŭ vede la acéstă mică esposițiune a unui cursŭ de trei sĕptĕmânĭ. Totŭ așa de fine suntŭ și impletiturile de scaune de salonŭ din trestiă fină, îmbrăcămintea sticlelorŭ, ș. a. Amŭ vĕḑutŭ lână frumosŭ văpsită în diferite colorĭ, cadre pré frumosŭ aurite, mașină de storsŭ mierea din fagurŭ, etc. Nu mai pușinŭ vrednice de amintitŭ suntŭ pălăriile de paie lucrate la acestŭ cursŭ, pălării fórte bine și frumosŭ lucrate.

Asistenții au rĕmasŭ pe deplinŭ mulțămițĭ și încântațĭ de frumósele lucrurĭ espuse, și fiecare ișĭ esprima deja de acum bucuria gândindu-se la frumósa perspectivă ce i se deschide poporului nostru pentru viitorŭ, decă va sci apreția adevĕrata valóre a acestui isvorŭ de venite, ce se póte imbrățișa și folosi fără a avé nevoiă de vre-unŭ capitalŭ

Etă și numele celorŭ carĭ au participatŭ la acestŭ cursŭ de industriă:

1) Ionŭ Apostolŭ, elevŭ normalistŭ (preparandistŭ), Bârladŭ (România); 2) Ionŭ Aronŭ, invĕțătorŭ, Brașovŭ; 3) Pavelŭ Birtŭ, inv., Poiana-sărată; 4) George Birea, cantorŭ, Brașovŭ; 5) Ionŭ Broșŭ, capelanŭ și inv., Dârste; 6) Nic. Comșa, inv., Târlungenĭ (Sĕcele); 7) Nic. Corcheșiu, inv., Câmpenĭ; 8) Vasile Domșa, capelanŭ și inv., Cernatŭ (Sĕcele); 9) Solomonŭ Făgărășanŭ, teologŭ in Sibiiu; 10) George Fulea, inv., Satulungŭ, (Sĕcele); 11) Ionŭ Iuga, inv., România; 12) Spiridonŭ Moianŭ, sergentŭ majorŭ. manipulantŭ; 13) Iosifŭ Moianŭ, elevŭ la scóla de sculptură in Sĕcele; 14) Petru Mohorŭ, inv, România; 15) Ionŭ Motora, inv., Câmpenĭ; 16) Ionŭ Munteanu, inv. dirig., Sighișóra; 17) Ionŭ Mirăroiu, studentŭ de cl. I comercială in Brașovŭ; 18) Vasile Oprea Manteanu, inv., Bacifalu, (Sĕcele); 19) Nic. Oancea, inv., Brașovŭ; 20) Dumitru Oprescu, cantorŭ, Brașovŭ; 21) Cornelŭ Perșenariu, studentŭ de cl. VIII gimn. in Brașovŭ; 22) Valeriu Perșenariu, medicinistŭ; 23) Samuilŭ Roșu, inv, Sasŭ-Sebeșiu; 24) Ionŭ Șchiopu, inv., Crizbavŭ; 25) Florea Șoneriu, inv., Brașovŭ.

Le dorimŭ succesŭ cu poporulŭ in noua intreprindere, acelașŭ succesŭ ce l'amŭ pututŭ constata la acestŭ cursŭ.

Trebue sĕ accentuămŭ incă odată, că stăruința ce a dovedit'o, sprijinulŭ moralŭ și materialŭ ce l'a datŭ d. protopopŭ **Ionŭ Petricŭ** pentru lățirea industriei de casă intre poporŭ, prin dascălii acestuia, suntŭ demne de laudă și potŭ servi ca esemplu

Bulgaria și România.

„Unirei“ din Bucurescĭ i se scriu următórele din Bechet:

Până acum monedele nóstre erau primite in Bulgaria — și mai alesŭ in orașele de pe malulŭ Dunărei — cu unŭ scăḑĕmentŭ de 10 banĭ la leu. De acum înainte ele nu se mai primescŭ câtușĭ de pușinŭ. La 27 Augustŭ nisce placarde cu litere de unŭ cotŭ, erau lipite pe zidurile Rahovei vestindŭ poporației că: „monedele românescĭ, turcescĭ, rusescĭ și sârbescĭ,“ nu mai au cursŭ in țera vecinilorŭ noștri Bulgarĭ.

Negustorii la carĭ se găsescŭ asemenea monede și mai alesŭ de ale nóstre, suntŭ pedepsițĭ cu pe pușinŭ 200 lei amendă, er monedele suntŭ tăiate.

Româniloră, carĭ aveau marĭ legăturĭ de negoțŭ cu Rahova, li se aduce o fórte mare piedică prin luarea mĕsurei acesteia, nesciindŭ cu ce felŭ de monedă sĕ se servéscă.

In afară de acésta, odată cu luarea mĕsurei acesteia, s'a respânditŭ și svonulŭ că România are de gândŭ sĕ tréca Dunărea și sĕ ocupe Bulgaria.

Trecerea Româniloră carĭ au afacerĭ în Rahova a devenitŭ astfelŭ fórte dificilă.

„Unirea“ respunde la acestea:

Bine se pórtă vecinii nóștri, fórte bine, nu-i vorbă.

Der fără a vorbi de cestiunea împiedicărei monedelorŭ nóstre, am fi curioșĭ sĕ scimŭ ce interesŭ au Bulgarii sĕ respândéscă svonurĭ ca acela de care vorbesce corespondentulŭ nostru?

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

VIENA, 15 Septemvre. — Kalnoky a plecatŭ la Friedrichsruhe sĕ visiteze pe Bismarck.

ROMA, 15 Septemvre. — In Messina s'a ivitŭ érăși colera. S'au bolnăvitŭ 115 persóne, dintre carĭ 48 au muritŭ.

MÜNCHEN, 15 Septemvre. — Dieta s'a deschisŭ printr'unŭ discursŭ alŭ tronului de cătră prințulŭ regentŭ Luitpold.

CHICAGO, 15 Septemvre. — Esecutarea la mórte a anarchiștilorŭ condamnațĭ se va îndeplini la 11 Noemvre.

Ultime scirĭ.

Foile ungurescĭ din Clușiu spunŭ, că episcopulŭ reformatŭ **Szasz Domokos** din Ardélŭ, mergêndŭ în România sĕ visiteze bisericile reformate, a fostŭ împedecatŭ în împlinirea misiunei sale printr'unŭ ordinŭ ce s'a datŭ prin telegrafŭ prefecturilorŭ și poliției din România de cătră ministrulŭ de esterne(?) **Sturza**, ca autoritățile sĕ interḑică episcopului ungurŭ ținerea de discursurĭ publice (afară de biserică) precum și visitarea școlelorŭ. Din incidentulŭ acesta, la care vomŭ reveni după ce vomŭ avé informațiunile de lipsă, ḑiarele ungurescĭ din Clușiu se plângŭ amarŭ contra acestei „insulte“ făcute de guvernulŭ românŭ episcopului ungurŭ.

*

Se telegrafiază din Sofia ḑiarului „L'Indépendance belge:“ Principele de Saxa-Coburg trăiesce fórte retrasŭ și nu ese din palatulŭ sĕu, unde în fie-care diminéță vine unŭ preotŭ catolicŭ și stă de vorbă cu dênsulŭ. Se așteptă dintr'unŭ momentŭ intr'altulŭ numirea aghiotantului principelui. Maiorulŭ austriacŭ Laab va fi numitŭ în postulŭ de ministru de resbelŭ. Un vastŭ sistemŭ de spionagiu este organisatŭ în contra indiviḑilorŭ bănuițĭ că suntŭ anticoburgiștĭ. Denunțările în contra celorŭ bănuițĭ sunt fórte numeróse Trupele din garnisónă din Rusciucŭ au plecatŭ la Varna, sub pretecstŭ că au sĕ facă manevre.

*

„Journal des Débats“ primesce următórea telegramă din Viena:

Se asigură în cercurile diplomatice din Belgradŭ că guvernulŭ principelui Ferdinand face tóte sforțările pentru a obține la Belgradŭ, la Atena și la Bucurescĭ, recunóscerea nouei stărĭ de lucrurĭ din Bulgaria. Aceste tentative au fostŭ respinse la Atena și la Belgradŭ. Se crede că guvernulŭ regelui Carolŭ nu va voi sĕ se compromită față cu Rusia, făcêndŭ agitațiune în favórea principelui Ferdinand.

*

Ḑiarulŭ „Strasburger Post“ afirmă că principele de Hohenlohe, care a plecatŭ în Rusia, este însărcinatŭ cu o misiune însemnată.

DIVERSE.

Gătirea săpunului. — Scimŭ din esperința de tóte ḑilele că pentru perfecta curățire a albiturilorŭ avemŭ lipsă neapĕrată de săpunŭ. Cerŭ răbdarea bunilorŭ cetitorĭ pentru a-i face cunoscuțĭ cu modulŭ de gătire a săpunului — și acésta o facŭ din doué motive: a) pentru ca și celŭ mai sĕrăcuțŭ economŭ, fără marĭ spese și fără multă perdere de timpŭ, sĕ-șĭ pótă găti singurŭ săpunulŭ de lipsă în casa sa, și b) pentru ca venitulŭ curatŭ din acéstă economisare, adecă profitulŭ ce intră acum in lada neguțătorului, sĕ rĕmână în busunarulŭ economului, folosindu-lŭ spre acoperirea altorŭ lipse. — Unei familii de 6 membrii ii trebue pe tótă luna trei rude de săpunŭ, înțelegŭ acolo unde albiturile se spală cum se cuvine. Ruda valoreză 28 cr., la olaltă tóte trei 84 cr. face deră la unŭ anŭ 10 fl. 8 cr. Săpunulŭ din boltă, trebue sĕ nĭ-o însemnămŭ, că conține multe materii văróse care strică albiturile, pe când celŭ gătitŭ acasă e curatŭ și de o calitate exemplară; pe lângă acésta apoi abia costă la anŭ 3 fl, 12 cr. prin urmare ne rĕmâne o dobândă curată de 6 fl. 96 cr. — Săpunulŭ se gătesce în modulŭ următorŭ: căldarea menită spre scopulŭ acesta se așeḑă în o grópă săpată anume, întocmai ca la ferberea lecvarului, astfelŭ, ca $^1/_3$ din căldare sĕ sĕ se afle în gropă și numai $^2/_3$ afară din pămêntŭ. Materiile care ne trebuescŭ, și care vinŭ așeḑate în căldare suntŭ: soda, unsóre, sĕu seu untŭ, și apoi apă.

La unŭ funtŭ de soda trebuescŭ trei funțĭ de unsóre și 15 cupe de apă. In căldare turnămŭ mai întâiu apa, care începêndŭ sĕ férbă se amestecă cu soda până ce acésta se topesce, când apoi se pune unsórea de lipsă in căldare. Se mai punŭ pe unele locurĭ și sfărimăturĭ de óse care se ḑice că ar face săpunulŭ mai compactŭ și mai durabilŭ. Materiile de susŭ se amestecă acuma bine ca sĕ nu ardă — dreptŭ aceea, foculŭ trebue sĕ ardă domolŭ dér în continuu. Mestecarea se face cu o lopată gătită anume spre scopulŭ de susŭ. Décă vedemŭ că materiile voescŭ se curgă afară din căldare, mai turnămŭ din când in când apă rece ca sĕ le stâmpărămŭ. După ce au fertŭ din destulŭ, adecă până ce se îngróse, le lăsămŭ cam 24 de óre in vasŭ ca sĕ se rĕcéscă, după aceea tăemŭ săpunulŭ în bucățĭ potrivite căcĭ mai târḑiu întărindu-se pré tare nu le mai putemŭ tăia, fiindŭ că se sfărimă, — și se punŭ la umbră spre intărire. Pe fundulŭ căldării remâne ceva leșiă, care nu trebue delăturată fiindŭ fórte bună la spălarea albiturilorŭ mai gróse, folosindu-se astfelŭ: că după ce acestea se móiă în apă, le scótemŭ afară și turnămŭ peste ele leșiă. Décă amŭ pusŭ și óse în căldare acestea rĕmânŭ pe fundulŭ căldării. — Săpunŭ se póte găti și din unsorĭ stricate, din untŭ rĕu și din sĕu, acestŭ din urmă trebue insĕ amestecatŭ cu unsóre. Soda se capĕtă in prăvălii, unŭ chilo cu 32 cr. ér sĕulŭ costă 24 cr, unŭ chilo; din 3 chilo de sodă și 9 chilo de sĕu se póte găti săpunŭ destulŭ pentru unŭ anŭ întregŭ, și costă 3 fl. 12 cr. numai. — *Vasilie Rebreanu*, invĕțătorŭ.

Colera în Italia. — Soldații, carĭ erau însărcinațĭ cu desinfectarea în Trapanĭ, au fostŭ silițĭ, de cătră o cétă de femei și bărbațĭ, sĕ bea acidŭ fenicŭ. Doi soldațĭ, carĭ au refusatŭ, au fostŭ trântițĭ la pămêntŭ și s'a turnatŭ pe ei acelŭ lichidŭ corosivŭ. Unŭ soldatŭ voindŭ sĕ scape de acéstă sórtă, a bĕutŭ și după optŭ ceasurĭ a muritŭ în durerile cele mai crâncene. Din considerațiunĭ sanitare s'au interḑisŭ în Neapole orĭ-ce serbărĭ religióse, ce ar fi împreunate cu procesiunĭ publice. Duminecă, la Mesina, au fostŭ 30 de morțĭ de colera; Lunĭ 60 de casurĭ și 40 de morțĭ. Numĕroșĭ locuitorĭ părăsescŭ orașulŭ. Printre cei 30 morțĭ dintêiu suntŭ și 4 hamalĭ, carĭ au ajutatŭ la descărcarea unui vaporŭ englesescŭ provenindŭ din Bombay, care vaporŭ avusese unŭ casŭ de colera pe drumŭ.

— In intunericŭ, Escelența Vóstră n'a pututŭ sĕ vaḑă bine. Ș'apoi, altcineva n'a mai intratŭ.

Bĕtrânulŭ Bembo nu ascultase.

— Du-ne la chilia in care este inchisŭ podestatulŭ! ḑise elŭ temnicerului.

Acesta luà cheile și plecà 'nainte.

Când intrară în chilie Martinengo dormea greu și cu multă ostenelă putură sĕ-lŭ deștepte.

Celŭ dintêiu lucru ce făcuse Marco Bembo când intrase in chilia lui Martinengo fuse, că alergà dreptŭ la hainele podestatului, carĭ erau aruncate parte p'unŭ scaunŭ și parte pe patulŭ pe care era culcatŭ Martinengo. Insĕ afară de haina scurtă de catifea négră nimicŭ altceva nu sĕmĕna cu hainele cu carĭ fusese imbrăcatŭ ucigașulŭ nenorocitului Felice Badoer. Ș'afară de asta nicĭ o pangliciță dela haina asta nu fusese mototolită.... Era invederatŭ că hainele acestea nu putuseră fi purtate de unŭ călărețŭ, care in 24 de óre ar fi alergatŭ mai multŭ de 40 de leghe.

Indată ce putură deștepta pe podestatŭ senatorulŭ Bembo, membru alŭ consiliului superiorŭ, incepù sĕ-lŭ intrebe:

— N'ai părăsitŭ erĭ nicĭdecum temnița? ilŭ întrebà elŭ pe podestatŭ.

Intrebarea putea păré naivă. Martinengo însĕ se ferì sĕ nu zîmbéscă; elŭ rĕspunse cu o liniște perfectă:

— Sĕ'mĭ părăsescŭ temnița, Escelență?! Privește numai drugii dela feréstra asta. Cum așŭ fi pututŭ sĕ esŭ printre ei?

Chemară pe temnicerulŭ Nello, pe alțĭ paznițĭ și în sfêrșitŭ pe ofițerulŭ inspectorŭ de serviciu, care este datorŭ ca de 2 orĭ pe ḑi și odată pe nópte sĕ visiteze fiecare chiliă unde erau închișĭ prisonierii. Visita asta trebuia făcută și prevenițilorŭ și osîndițilorŭ.

Din gura lui Nello nu putură afla nimicŭ. Elŭ fuse așa de dibaciu, ca sĕ se facă prostŭ. Totŭ ce putură pricepe din rĕspunsurile lui nelegale fuse, că elŭ adusese ca de obiceiu, de douĕ orĭ pe ḑi, mâncarea podestatului în chiliă. Prisonierulŭ era bolnavŭ în patŭ de mai multe ḑile, abia gustase din mâncările aduse.

Nello nu scia nimicŭ altceva.

Lui Carlo Bembo îi venì atuncĭ ideia sĕ'i facă o altă intrebare, care-lŭ putea încurca:

— Erai de față la fiecare visită făcută de inspectorulŭ de serviciu?

— Da, stăpâne, totdéuna am fostŭ de față! rĕspunse Nello.

— Visitele acestea s'au făcutŭ după regulamentŭ?

— Da, Escelență.

Minciună! Regulamentulŭ ordona ca la fiecare visită de ḑiua inspectorulŭ de serviciu sĕ constate identitatea prisonierului. Tocmai lucrulŭ acesta nu se făcuse, fiindŭ-că, dupĕ planulŭ stabilitŭ între podestatŭ și Nello, orĭ de câte orĭ venise inspectorulŭ, pretinsulŭ Martinengo era bolnavŭ și sta culcatŭ cu nasulŭ la ḑidŭ. Cu unŭ omŭ așa de insemnatŭ ca podestatulŭ Padovei inspectorulŭ de serviciu creduse că póte sĕ calce regulamentulŭ și nu cutezase sĕ strice somnulŭ pretinsului Martinengo.

După ce întrebà pe temnițerulŭ Nello Bembo întrebà:

— Unde este inspectorulŭ de serviciu?

— Étă-mĕ, monsiniore! ḑise unŭ ofițerŭ inaintândŭ.

(Va urma.)

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Septemvre st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	100 16
Rentă de hârtiă 5%	81.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 75
Bonurĭ rurale ungare	104 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104 40
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 20
Renta de hârtiă austriacă	81 25
Renta de arg. austr.	82 65
Renta de aurŭ austr.	112 80
Losurile din 1860	136.25
Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Act. băncei de creditŭ ung.	282.80
Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ impărătescĭ	5.91
Napoleon-d'orĭ	9.94
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 45
Londra 10 Livres sterlinge	125 90

Cursulu pieţei Braşovu

din 14 Septemvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.66	Vênd.	8.68
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9 94	»	9 98
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.27
Imperialĭ	»	10.21	»	10.26
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	110.—	»	111.½
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

Sz. 553/1887.

Arverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a Sárkányi kir. járásbiróság 1166 számu végzése által brassói ügyvéd Demian Simon által képviselt Boziu Támas javára Alsó Veniczei Blaszcsok Valentin ellen 100 frt. tőke, ennek 1881 év Február hó 10 napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 114 frt. 50 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag le foglalt és 491 frt. 70 krra becsült 30 drb sertés, 40 m. mázsa széna, 1 sertésol, 12 szekér trágya, 37 szál tölgyfa deszka, 20 pulyka, 9 récze, 1 loszekér, 4 tögyfa láda, 1 borona, 1 pár szántalp, 1 ruhaszekrény 1 asztal, 1 pamlag, 1 faliora és más butorok, ruhanemüek és ágynemüek; 10 hecto törökbuza és végül 3 sertaból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 553/1887 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Felső és Alsó Veniczén leendő eszközlésére 1887 ik évi September hó 21 ik napján délután 2 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. törvény czikk 108 §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint less kifizetendő.

Kelt Sárkányon 1887 évi Szeptember hó 6 napján.

Amberboy Lajos,
kir. birosági végrehajtó.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.